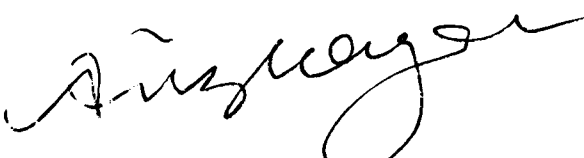

ADANET ve KALKINDMA PARISI TBMM. Grup Başkanlığı
Tarih : 29/1/2024
Sayı : 22

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Maden Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ekte sunulmaktadır.
Gereğini arz ederiz.

 Ali ÖZKAYA Afyonkarahisar Milletvekili	 Ahmet ÇOLAKOĞLU Zonguldak Milletvekili								
	 Oguzhan KAYA Çorum Milletvekili								
	<table border="1"><thead><tr><th colspan="2">TBMM BAŞKANLIĞI</th></tr></thead><tbody><tr><td>Tali Komisyon</td><td>Plan ve Bütçe</td></tr><tr><td>Esas Komisyon</td><td>Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji</td></tr><tr><td>Tarih: 29-1-2024</td><td>Esas No: 2/1959</td></tr></tbody></table>	TBMM BAŞKANLIĞI		Tali Komisyon	Plan ve Bütçe	Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji	Tarih: 29-1-2024	Esas No: 2/1959
TBMM BAŞKANLIĞI									
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe								
Esas Komisyon	Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji								
Tarih: 29-1-2024	Esas No: 2/1959								

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LİĞİ
29 Ocak 2024
Numara:

T B M M GENEL EVRAK
29 Ocak 2024
No: 1369817

İsmail OK
Balıkesir

Sahin TIN
Denizli

Rümeysa KADAK
İstanbul M.Y.

Cevahir ÜZKURT
Nişde M.Y.
C. uzkurt

Kaan KÖK
Ardahan M.Y.

Mustafa ÖGÜZ
Burdur M.Y.

İbrahim Ethem TAS
ANTALYA

Mustafa DEMİR
İSTANBUL

Ali KIZILTAŞ
Mersin Milletvekili

Hanna İbel SOĞLU
Mersin Milletvekili

Ercan ÖZTÜRK
DUZCE MİLLETVEKİLİ

Ali TEMÜR
Giresun M.Y.

Muntaza Arslon
Zakat Mu.
Muntaza

Ibrahim YURDUSSEVEN
Afyonkarahisar Mu.

Ferkat Nasirgah
Batman Mu.

Mehmet BAYKAR

Kayseri Mu.

Mehmet SÖZ
Kütahya
Sivas

Camil Ayron

1st. Mu.

İsmail Erdem
İstanbul Mu.

Ersan AKSU

Samsun Milletvekili

F. Serap EKMECİ
Kastamonu d.v.

Reker Kolerçi
AGIZI Mu.

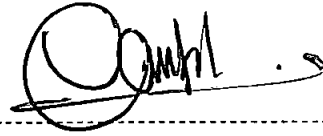
Orhan Atas
Bartın Mu.

Celalettin Köse

Gümüşhane Mu.

Durmuş Ali Keskinelli
Karabük Mr.
DASTILLI

Cem Sahin
Karabük Mr.

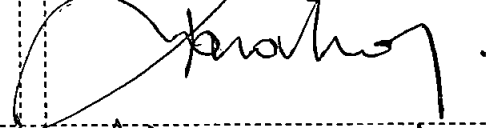

J. Selalau
Zöfye Selva CAM
Ankara Mr.

Adem Hüsriyem
İstanbul Mülhürü
Hüsriyem

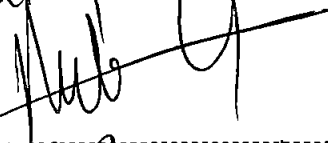
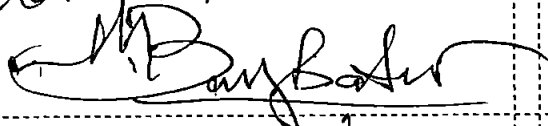
Öğdem Kencagül
Tekirdağ Mr.

Kemal Karahoy
Hoy Mr.

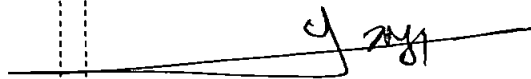
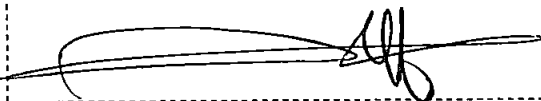
Murat BAYBATER
Manisa Mr.

Adem Yavuzal
Hoy Mr.

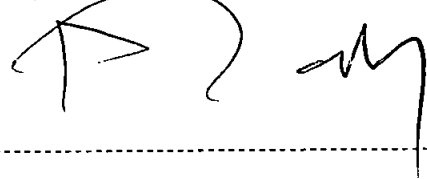
Haris Berjokde
Bingöl

Tuğrul Ay, Abdurrahman
Bardar

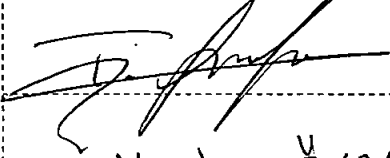

Hikmet Baş
Samsun
Baş

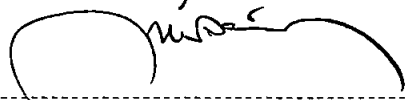
Adem Galik
Kars

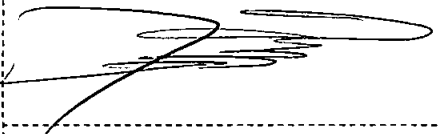
Tuba LİKERAN
İSTANBUL Mu.

Mestan ÖZCAN
Tekirdağ M.İ.İ.

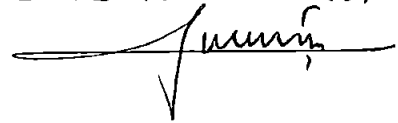
M. MURİT AYDIN
BURSA Mu.

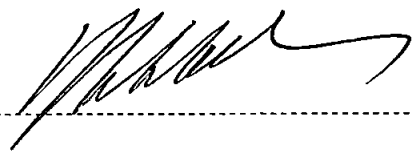
M. Galip ENEROLU
Samsun Mu.

M. SAİT YAZ
D. BAHAR Mu.

İrfan ÇELİKTAŞ
GAZİANTEP

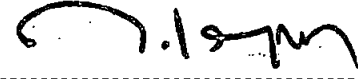

Atay USLU
ANTALYA Mu
ATA ULU

Salehcan KARAHAN
ERZİNCAN Mu

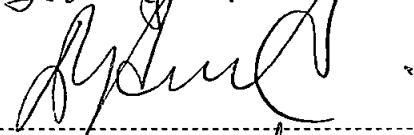

Orhan YEGIN
ANKARA Mu

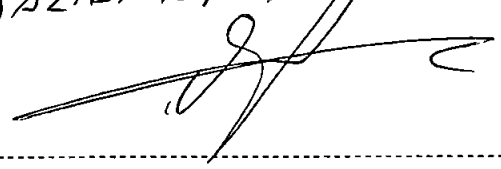

A

Ejder GIKKAPI
ELAZIĞ Mu

Mehmet EYUP ÖZKEGECİ
GAZİANTEP M.İ.

Rukiye Toy
Sivas Milletvekili

ümme Gülsen
İstanbul ^{Özürle}
Milletvekili

İbrahim EYÜPOĞLU
Sarıyer Milletvekili

Abdurrahim FIRAT
Erzurum
Milletvekili

Ayhan SALMAN
Bursa Milletvekili

Prof. Dr. Abdurrahman DÜZAK
Sarıyer Milletvekili

Mustafa Hakan Özer
Konya Milletvekili

Mehmet Emin ÖZ
Ankara
Milletvekili

Fatma Özgün
Konya Milletvekili

Mesut BOZADAĞI
Gaziantep Milletvekili

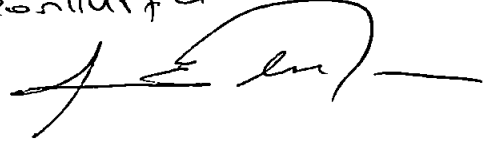
Delij Körküntaş
Bingöl Milletvekili

Prof. Dr. Ferit YILMAZ
Eskişehir Milletvekili

Emel Gözkerem Durmaz
Bursa MV

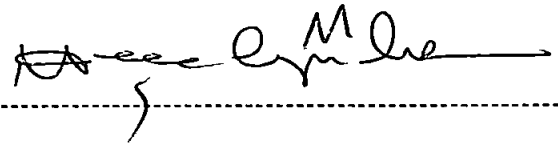
Abdulkadir Emin Önen
Zonguldak

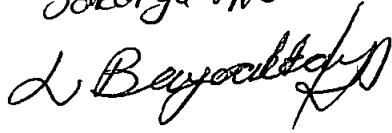
Jülide SARIEROĞLU
Ankara MV

Yüksel Coşkun^urek
Bolu m.v.

Lütfi BAYRAKÇI
Sakarya MV

Yücel Aras Hacıoğlu
İstanbul MV.

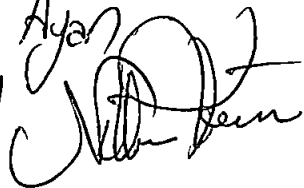
Yaşar Korkmaz
İzmir MV.

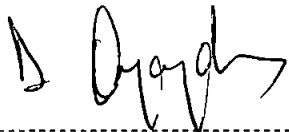
Prof. Dr. Sedat Kılıç
Kocaeli Milletvekili

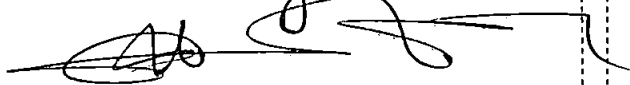
Nihan Ayar
İstanbul MV.

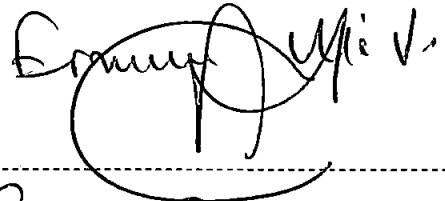
Derya Aygün
İSTANBUL MV.

Kemal Gelik
Antalya MV.

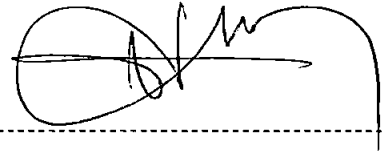
Selami Altınok

Büşra Pakoğlu
İstanbul MV.

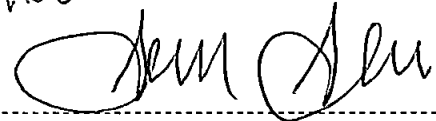
Verdal Tıpıoğlu
Kocaeli MV.

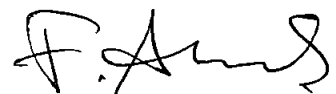
Resul Kurt
Adıyaman MV.

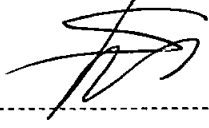
Süleyman ŞAHAN
KOZAN MV.

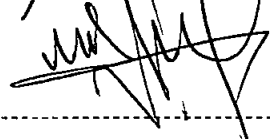
Fatma Aksal
Edirne MV.

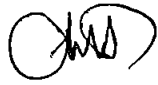
Mehmet Ali GEÇERİ
İZMİR

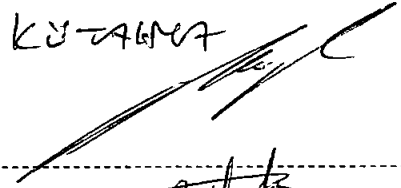
Mehmet İsmail
KATAYIĞI Milletvekili

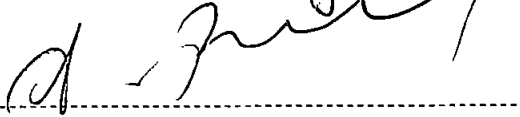
Mustafa YAVUZ
BURSA

İsmail Güler BAĞIRCI
KUTAYIĞI

Adil BOĞAN
KATAYIĞI

Deniz BAKBAK
Gaziantep Milletvekili

Ömer ZEBE
İSPARTA MİL.

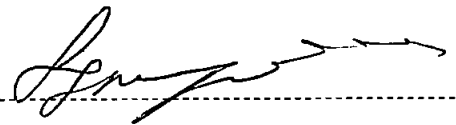
İlhan GÖZ

Mehmet UĞUR GÖKÇÖZ
İSPARTA MİL.

Cemiyet YÜKSEL

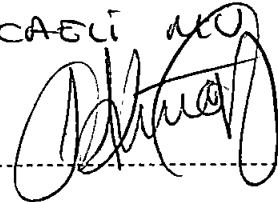
İSTANBUL MİL.
Cemiyet Yüksel

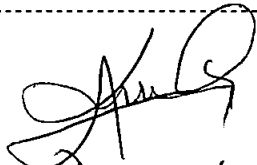
İsmail GÜNEŞ
USAK MİL.

Hasan Arslan
Afyonkarahisar MİL.

Radik SENER KATAYIĞI
KOCAELİ MİL.

Ahmet Kılıç
Bursa Milletvekili

Harun MERTİOĞLU
Fize MV
M. N. N. N.

Sebnem BURSA LI
İzmir Milletvekili

Sayın Sayın Özgenç
Kaysen Milletvekili
S. S. S.

Kadın METE
MUGLA MVK
M. M. M.

Yakup Otuz
M. M. M. M. M.

Hakan Akay
S. S. S. S. S.

Omer ÖZGENÇ
AYDIN MV
M. M. M.

Yokya CELİK
İstanbul Milletvekili
M. M. M.

Süleyman ÖZGÜN
Nevşehir MV
M. M. M.

JEDA SARIBAŞ
AYDIN Milletvekili
M. M. M.

Seydi Karlı
Bst. MV
M. M. M.

GENEL GEREKÇE

Ülkemizin milli maden ve enerji politikaları kapsamında yürütülen faaliyetleri, bölgesel ve küresel ölçekte Türkiye Yüzyılı Vizyonu hedeflerine ulaşılması bakımından oldukça önem arz etmektedir. Bu politikalar çerçevesinde enerji arz güvenliğinin sağlanması, enerjinin yerleştirilmesi ve öngörülebilir bir enerji piyasasının oluşturulması amaçlanarak ülkemizin enerji alanındaki hedeflerini kararlılıkla gerçekleştirmesi planlanmaktadır. Bu kapsamda Teklif ile enerji sektöründe uygulanan mevzuatta günün ve piyasa koşullarının değişmesi, yeni teknolojilerin hayata girmesi ve ilgili mevzuatın daha etkin ve verimli uygulanabilmesi amacıyla bazı kanunlarda değişiklik yapılması öngörülmektedir.

Bu kapsamda getirilen düzenlemeyle; 3213 sayılı Maden Kanunu kapsamında uygulanan UMREK raporlama sisteminin günün ve piyasanın değişen şartlarına göre yeniden belirlenerek söz konusu sistemin sadece IV. Grup maden işletme ruhsatları için zorunlu olarak uygulanması ve diğer grup madenler için gönüllülük esasına göre raporlama yapılması hedeflenmektedir. Ayrıca UMREK koduna göre rapor hazırlama şartı aranmaksızın MTA Genel Müdürlüğünün buluculuk hakkı kazanması amaçlanmaktadır.

Yine Teklif ile, içme-kullanma suyu temin edilen rezervuarlar, sulak alanlar ve Kıyı Kanunu kapsamındaki kıyı ve sahil şeritleri hariç olmak üzere belirlenen alanlarda YEKA ilan edilerek yenilenebilir enerji kaynağına dayalı tesislerin kurulmasına imkân sağlanmaktadır. Ayrıca 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre hidrolik kaynaklara dayalı önlisans veya üretim lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından yenilenebilir enerji kaynağına dayalı birden çok kaynaklı üretim tesisi ve söz konusu alanlarda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne veya sulama birliklerine ait tarımsal sulama amaçlı tesislerin elektrik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün izniyle sulama birlikleri tarafından yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretim tesisi kurulabilmesi amaçlanmaktadır.

Teklif ile; doğal gazın sıvılaştırılması faaliyetinin depolama faaliyetinden ayrıştırılarak bağımsız bir piyasa faaliyeti olarak tanımlanması amaçlanmaktadır. Böylelikle son dönemde yaşanan enerji krizleri nedeniyle başta AB ülkeleri olmak üzere ülkemiz üzerinden gerek boru hatlarıyla gerekse LNG olarak yoğun bir şekilde artan ihracat talepleri bakımından hem yerli üretim doğal gazımızın hem de farklı kaynaklardan ülkemize ithal edilen/edilecek doğal gazların ülkemizde sıvılaştırılarak dünya piyasalarına LNG olarak pazarlanabilmesinin ayrı bir piyasa faaliyeti olarak sağlanması hedeflenmektedir.

Yine Teklif ile, ülkemizin doğal gazda ticaret merkezi olma hedefleri çerçevesinde yüzen LNG terminallerine ilişkin EPDK tarafından depolama tesislerinden farklı istisnai düzenlemeler yapılabilmesine imkân tanınması, mevcut depolama tesislerinin kapasitelerinin daha etkin ve verimli kullanılabilmesi amacıyla sisteme girişe ilişkin hükümlerden muaf tutulması ayrıca bir tüzel kişiye her ülke için ayrı ayrı ihracat lisansı verilmekteyken birden fazla ülke için tek ihracat lisansı verilmesi uygulamasına geçilmesi amaçlanmaktadır.

Diğer yandan Teklif ile, YEKA yarışma şartlarının günün koşullarına bağlı olarak yatırımları geciktiren unsurlardan arındırılmasına imkan tanınması, yarışma yönteminin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından ilgili yarışma şartnamesinde belirlenmesi, yine yarıştılabilecek diğer unsurların da yarışma bazında belirlenmesine yönelik düzenlemeler yapılmaktadır.

Teklif ile, lisanslı elektrik üretim faaliyetine geçecek tesisler tarafından ödenecek katkı bedeli artırılarak YEK Destekleme Mekanizmasına ilave gelir sağlanması ve YEK Destekleme Mekanizmasına dahil olan diğer lisanslı santrallere uygulanan fiyatlarla aynı fiyatların elektrik alım tarifesi olarak uygulanarak elektrik piyasası ile uyumlu politika izlenmesi amaçlanmaktadır. Ayrıca

lisanslı üretim faaliyetine geçmek amacıyla yapılacak başvurular için uygulanacak lisans alma bedeli, lisans süresi ve lisanslı üretim faaliyetine geçilmesine ilişkin diğer hususların EPDK tarafından, lisanssız elektrik üretim faaliyetine devam edecek tesislerde üretilecek elektrik enerjisi için uygulanacak fiyat ve uygulamaya ilişkin diğer usul ve esasların ise Cumhurbaşkanı tarafından belirlenmesi amaçlanmaktadır.

Teklif ile, enerji verimliliği desteklerinden faydalanmak isteyenler için emisyon ve spesifik enerji tüketimini azaltma kriterinin getirilmesi, enerji verimliliği destek bedellerinin günün koşullarına göre uyarlanması, ayrıca aydınlatma, fan, pompa, elektrik motoru gibi ekipman bazlı projelerin yerine proses ve tesis bazlı projeler de kapsama alınarak tasarruf potansiyeli yüksek teknolojik, yenilikçi ve dijitalleşmeye katkı sağlayan yatırımların da destekten yararlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca ülkemizin büyük ölçüde deprem kuşağı üzerinde yer alması nedeniyle olağanüstü hâl kararı veya genel hayata etkililik kararı alınan yerlerde geçici süreli bağlantı talepleri için elektrik enerjisinin kullanıcılara kesintisiz bir şekilde ulaştırılması amacıyla EPDK'ya yetki verilmektedir.

Teklif ile enerji nakil hatlarına ilişkin bedel tespiti tescil ve kamulaştırmasız el atma nedeniyle tazminat davalarında, irtifak alanının belirlenmesine ilişkin teknik kriterler tereddüte yer bırakmayacak şekilde açıklığa kavuşturulmaktadır.

Teklif ile 6446 sayılı Kanun kapsamında üretim lisansı, önlisans ya da lisans başvurusu sahibi tüzel kişilerden, yatırım maliyetlerinde pandemi ve savaşa bağlı artışlar, ekonomik ve teknik zorluklar veya tedarik süreçleri nedeniyle yatırımları gerçekleştiremeyecek olanlara talep etmeleri halinde Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna başvurarak ilgili lisansları, önlisansları veya önlisans/lisans başvurularını iptal etme hakkı verilerek kurulamayacak tesislere tanınmış olan bağlantı kapasitesi serbest bırakılmış olacaktır. Bu sayede ortaya çıkan kapasite, daha kısa sürede kurulabilecek yeni yatırımlara tahsis edilebilecek olup daha etkin ve hızlı bir şekilde üretime dönüşmesi sağlanacaktır.

Diğer yandan, 29/7/1960 tarihli Nükleer Enerji Sahasında Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşme hükümlerine uygun olarak nükleer madde taşıyan kişinin talebi, nükleer tesis işletenin muvafakati ve Nükleer Düzenleme Kurumunun onay yönündeki kararıyla taşıyıcının sorumlu olabilmesine imkân tanınması amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-3213 sayılı Maden Kanununun mevcut 24 üncü maddesi tüm maden gruplarındaki işletme ruhsatlarını kapsamaktadır. Maddede, muhtemel rezerv alanlarına ilişkin kaynak ve rezerv raporlamalarının, tüm ruhsat sahalarında Ulusal Maden Kaynak ve Rezerv Raporlama Komisyonu tarafından yayımlanan UMREK Koduna uygun olarak yani uluslararası standartlarda yapılması gerektiği aksi takdirde raporlanmayan alanların ruhsattan taksir edileceği belirtilmiştir. Kanunun 2 nci maddesinde tanımlı I. Grup, II. Grup, III. Grup ve V. Grupta olan madenler, genellikle yüzeyde veya yüzeye çok yakında bulunan, kimyasal özelliklerinin belirlenmesinin haricinde detaylı arama faaliyetlerine ihtiyaç duyulmayan madenlerdir. Bu yönüyle bu madenlerin aranıp işletilmesine ilişkin yatırımları daha çok küçük veya orta ölçekli şirketler yapmaktadır. Bu kapsamda UMREK Koduna göre rapor hazırlanması I. grup, II. grup, III. grup ve V. grup madenler için teknik olarak gerekli olmadığı gibi yüksek raporlama maliyetleri bu gruplara ilişkin madencilik faaliyetleri olumsuz şekilde etkilemektedir. Halihazırda bu ruhsat gruplarında muhtemel rezerv alanlarına ilişkin raporlamalar yetkilendirilmiş tüzel kişilerin sorumluluğunda Kanunun sair hükümlerine göre yapılmaktadır. Nitekim söz konusu madenlerde muhtemel rezerv alanları, ilgili raporlamalarla görünür hale getirilmezse işletme izni verilmemekte yahut işletme izin alanı genişletilememekte olup fiili madencilik faaliyetlerine devam edilememektedir. Öte yandan uluslararası uygulamaların tespiti için sair ülke mevzuatı incelendiğinde raporlama standartlarına ilişkin düzenlemelerin büyük oranda gönüllülük ilkesine dayandığı, ilgili şirketlerin de bu kapsamdaki raporları kredibilitelerini artırmak, madencilik faaliyetlerine finansman sağlamak adına yaptıkları; yalnızca Endonezya, Kazakistan ve Kolombiya'da zorunluluğa yönelik düzenlemelere yer verildiği ve uygulamada bu ülkelerde de raporlama yapılamadığı görülmektedir. Bu kapsamda madde ile UMREK koduna göre raporlama zorunluluğunun sadece IV. Grup maden işletme ruhsatları açısından devam etmesi, IV. Grup haricindeki maden grupları açısından bu zorunluluk ve mevcut fıkradaki taksir yaptırımını kaldırılarak UMREK koduna göre raporlamanın gönüllülük esasına dayalı olarak yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 2- MTA Genel Müdürlüğü ülkemizin enerji ve hammadde kaynaklarının tespiti ile maden arz güvenliğini sağlamak amacıyla arama ve araştırma çalışmalarını gerçekleştirmek üzere 1935 yılında kurulmuştur. Milli Enerji ve Maden politikası çerçevesinde; enerji ve hammadde kaynaklarında dışa bağımlılığın azaltılması, madencilik ve yerbilimleri alanında bilimsel gelişmelerin takip edilmesi, başta stratejik ve kritik hammaddeler olmak üzere kendi doğal kaynaklarımızın yönetimi ve planlamasını sağlamak amacıyla etüt ve arama faaliyetleri yürütmektedir. Bu görevleri yerine getirmek üzere yaptığı çalışmalar sonucunda Maden Kanunu'nun 15 inci maddesine göre buluculuk hakkı kazanmaktadır. UMREK Standartlarına uygun olarak yapılan çalışmalar sonucunda Maden Kaynak Tahmini yazabilmek için kaynağın nihai olarak ekonomik makul çıkarım beklenti koşullarını sağlaması gerekir. Aksi halde rapor yazılamamakta ve buluculuk alınamamaktadır. Ayrıca UMREK koduna uygun raporlama zorunluluğu MTA Genel Müdürlüğü çalışmalarında maliyet artışının yanında hammadde kaynaklarının tespiti ve ekonomiye kazandırılmasındaki süreci uzatarak olumsuz etkilemektedir. Bu durum madencilik sektöründeki cari açığın azaltılmasına yönelik ülke hedeflerimizle örtüşmemektedir. Bu nedenle madde ile MTA Genel Müdürlüğü tarafından yürütülen etüt, jeofizik, sondaj vb. çalışmalar sonucunda varlığı tespit edilen kaynaklar UMREK standartlarına göre ekonomik olarak değerlendirilemediği için MTA Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanacak teknik raporlar ile ekonomiye hızlıca kazandırılması ve böylece MTA Genel Müdürlüğünün sahalardan

buluculuk hakkı elde ederek gelecek yıllarda Milli Ekonominin ihtiyacı olan hammadde talebinin karşılanabilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 3- Madde ile UMREK koduna göre raporlama yükümlülüğünün sadece IV. Grup maden işletme ruhsatları açısından devam etmesi, diğer grup maden işletme ruhsatlarında UMREK koduna göre raporlama yapmanın teknik olarak gerekli olmaması ve ciddi bir maliyet gerektirmesi, bu gruplarda halihazırda mümkün ve muhtemel rezerv alanlarına ilişkin raporlamalar yetkilendirilmiş tüzel kişilerin sorumluluğunda Kanunun sair hükümlerine göre yapıldığı da dikkate alınarak “*diğer grup maden işletme ruhsat sahalarında beş yıl*” ibaresinin madde metninden çıkarılması ve uluslararası uygulamalar doğrultusunda IV. Grup haricindeki maden grupları açısından UMREK koduna göre raporlamanın gönüllülük esasına dayalı olarak yapılması amaçlanmaktadır.

MADDE 4- Madde ile, içme-kullanma suyu temin edilen rezervuarlar, sulak alanlar ve Kıyı Kanunu kapsamındaki kıyı ve sahil şeritleri hariç olmak üzere denizler, baraj gölleri, suni göller, tabii göllerde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından YEKA ilan edilerek yenilenebilir enerji kaynağına dayalı tesislerin kurulmasına imkân sağlanması amaçlanmaktadır.

Ayrıca içme-kullanma suyu temin edilen rezervuarlar ve sulak alanlar ile bu Kanun kapsamında kalan kıyı ve sahil şeritleri hariç olmak üzere baraj gölleri, suni göller ve tabii göllerde 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre hidrolik kaynaklara dayalı önlisans veya üretim lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından yenilenebilir enerji kaynağına dayalı birden çok kaynaklı üretim tesisi kurulması amaçlanmaktadır. Bunun yanında bu alanlarda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne veya sulama birliklerine de tarımsal sulama amaçlı tesislerin elektrik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü'nün izniyle sulama birlikleri tarafından yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretim tesisi kurulabilmesine imkan verilmektedir.

Dünya uygulamaları incelendiğinde, özellikle 2018 yılından itibaren su yüzeylerine yüzer GES (Floating PV) kurulumlarının hızlandığı, 2021 yılı itibariyle 3.800 MW'ye ulaştığı, günümüz itibariyle ise 6.000 MW civarında kurulum sağlandığı değerlendirilmektedir. Bu madde ile; ülkemizin yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı enerji üretim hedeflerine ulaşabilmesi için su yüzeylerine GES kurulumlarının önünün açılması amaçlanmaktadır.

MADDE 5- Doğal gazın sıvılaştırılması faaliyeti depolama faaliyetinden ayrı ve bağımsız bir faaliyettir. Kanunun mevcut halinde Ulusal İletim Sistemi tanımında sıvılaştırma faaliyetinden bahsedilmiş ancak Kanunda ayrı bir piyasa faaliyeti olarak sayılmamıştır. Son dönemde yaşanan enerji krizleri nedeniyle başta AB ülkeleri olmak üzere ülkemiz üzerinden gerek boru hatlarıyla gerekse LNG olarak yoğun bir şekilde ihracat talepleri yapılmaktadır. Mevcut durumda boru hatları vasıtasıyla bazı AB ülkelerine Türkiye üzerinden hâlihazırda doğal gaz ihracatı gerçekleştirilmektedir. Ülkemizin doğal gazda ticaret merkezi olma hedefleri çerçevesinde hem yerli üretim doğal gazımızın hem de farklı kaynaklardan ülkemize ithal edilen/edilecek doğal gazların ülkemizde sıvılaştırılarak dünya piyasalarına LNG olarak pazarlanabilmesi amacıyla Kanuna sıvılaştırma faaliyetine yönelik hükümler eklenmektedir.

MADDE 6- Yüzen LNG terminalleri(FSRU) halihazırda “depolama lisansı” kapsamında faaliyet göstermektedir. Depolama tesislerinin kesintisiz hizmet verebilmeleri için sürekli sabit bir konumda işletmede olmaları gerekmektedir. Ancak Yüzen LNG terminallerinin hareketli nitelikte olmaları nedeniyle ihtiyaç halinde başka konumlarda da hizmet vermeleri ve/veya yerlerinden

ayrılmaları söz konusu olabileceğinden, aynı yerde hizmet sürekliliği gibi bazı zorunluluklardan istisna tutulmaları gerekebilmektedir. Bu nedenle, arz güvenliği ve sistem esnekliğinin sağlanması açısından önemli bir role sahip olan Yüzen LNG terminallerine(FSRU) ilişkin Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu tarafından depolama tesislerinden farklı istisnai düzenlemeler yapılabilmesine imkân tanınması amaçlanmaktadır.

Diğer yandan, mevcut depolama tesislerinin kapasitelerinin daha etkin ve verimli kullanılabilmesi amacıyla depolama tesislerinden hizmet almak isteyen sistem kullanıcılarının taleplerinin karşılanamaması durumlarında tesislerin kullanım oranları göz önünde bulundurularak Kurul tarafından Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının görüşleri alınarak söz konusu tesislerin sisteme erişim ile ilgili hükümlerden muaf tutulabilmesi amaçlanmaktadır. Bu hükümle ayrıca, mevcut tesislerde gerçekleştirilecek kapasite artışlarının ve yeni yapılacak depolama tesislerinin de Kanunun sisteme girişe ilişkin hükümlerinden belirli koşullarla muaf tutulabilmesi hedeflenmektedir. Madde ile, mevcut tesislerdeki kapasite artışları ve yeni depolama yatırımlarının finansmanının teşviki ve arz güvenliğinin temini ile birlikte rekabet ortamının da korunması hedeflenmektedir.

Ayrıca Kanunun mevcut hükümlerine göre ihracat yapılacak her ülke için bir tüzel kişiye ayrı ayrı ihracat lisansları verilmektedir. Mevcut durumda boru hatları vasıtasıyla bazı AB ülkelerine Türkiye üzerinden hâlihazırda doğal gaz ihracatı gerçekleştirilmektedir. Özellikle son dönemlerde yaşanan enerji krizleri nedeniyle artan doğal gaz ihtiyacının karşılanmasına yönelik olarak, Türkiye'nin merkez ülke konumunun sağladığı avantajlar, ithalat ve ihracat alt yapısı ve piyasa düzenlemelerinin gelişmişliği sonucunda ülkemizden çoğu Avrupa Birliği üyesi olan Avrupa ülkelerine yönelik doğal gaz ihracat taleplerinde artış yaşanmaktadır. Her ülke için ayrı ayrı ihracat lisansı alınması gerekliliğinden dolayı ihracat fırsatlarının hızlı bir şekilde değerlendirilmesi mümkün olamamaktadır. Bu doğrultuda, her bir ülke için ayrı ayrı ihracat lisansı verilmesi uygulamasından vazgeçilmesi ve birden fazla ülke için "tek ihracat lisansı" verilmesi uygulamasına geçilerek, ihracat fırsatlarının zamanında değerlendirilmesi ve piyasaya girişin kolaylaştırılması amaçlanmaktadır.

Doğal gazın sıvılaştırılması faaliyetinin Kanunun genel kurgusu kapsamında diğer piyasa faaliyetlerinde öngörülen lisanslama koşullarına uygun şekilde gerçekleştirilmesini teminen lisanslama aşamasında teknik ve ekonomik açıdan şirketlerin yetkinliği aranmaktadır. Bu yeterlilik Kanunun amaç maddesinde yer alan mali açıdan güçlülük ve sürdürülebilirlik gibi aynı faaliyeti göstermek isteyen tüm şirketlerde aranan asgari sermaye yeterliliği gibi koşulları kapsamaktadır. Asgari sermaye miktarları ve lisans alma bedelleri gibi ekonomik güç göstergesi olan benzeri hususlar her yıl yeniden değerlendirme oranı dikkate alınarak Kurum tarafından yeniden belirlenmekte ve tüm taraflara eşit koşullarda uygulanmaktadır.

MADDE 7- Açık eksiltme yöntemi ile yapılan yarışmalarda oluşan yüksek rekabet ve tekliflerin anlık olarak belirlenmesi sebepleriyle yarışmacılar tarafından piyasa elektrik fiyatının altında fiyatlar teklif edilmektedir. Yarışma sonucu oluşan düşük fiyat ve zaman içerisinde artan maliyetlerin de etkisiyle yarışma şartnamelerinde tanınan süreler sonuna kadar kullanılmakta, yatırımların hayata geçirilmesi gecikmekte ve projeler âtil vaziyette kalmaktadır. Madde ile YEKA yarışmalarında yöntemin ve yarıştırılabilir diğer unsurların Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından ilgili yarışma şartnamesinde belirlenmesi hedeflenmektedir. Böylece günün değişen koşullarına bağlı olarak yatırımları geciktiren unsurların bertaraf edilmesi ile daha dinamik bir yapı amaçlanmaktadır.

MADDE 8- Mevcut madde ile on yıllık süresini tamamlayan lisanssız elektrik üretim faaliyeti gerçekleştiren tesislerin üretim lisansı talep ederek lisanslı üretim faaliyetine geçmesi için sadece lisans süresi boyunca elektrik piyasasında oluşan saatlik piyasa takas fiyatının yüzde on

beşi üzerinden YEK Destekleme Mekanizmasına katkı bedeli ödenmesi koşulu bulunmaktadır. Dolayısıyla lisanssız elektrik üretim faaliyeti gerçekleştiren tesisler lisanslı elektrik üretim faaliyetine geçmesi durumunda lisans süresi boyunca ödeyeceği katkı bedeli çıkarıldıktan sonra elektrik piyasasında oluşan saatlik piyasa takas fiyatının yüzde seksen beşi üzerinden gelir elde edecektir. On yıllık işletme süresini tamamlamış ve bu on yıllık süre içerisinde yatırım maliyetinin üzerinde gelir elde etmiş olan tesislerin, mevcut fiyatlara göre YEK Destekleme Mekanizmasına dahil olarak veya YEKA yarışmaları sonucunda üretim lisansı alarak lisanslı üretim faaliyeti gerçekleştiren diğer tesislerin çok üzerinde gelir sağlaması ülkemizin enerji politikaları ve piyasa faaliyetleri ile uyumlu olmayacaktır. Ayrıca mevcut düzenlemede lisanslı üretim faaliyetine geçecek tesislerin lisans süresi boyunca ödeyecekleri katkı bedeli işletme ve kaynak maliyetleri dikkate alınarak tesis tipine göre farklılaştırılmadan tüm tesis tipleri için aynı şekilde düzenlenmiştir. Madde ile on yıllık süresini tamamlayan lisanssız elektrik üretim faaliyeti gerçekleştiren tesislerin lisanslı üretim faaliyetine geçişi için belirlenen katkı bedeli değiştirilerek YEK Destekleme Mekanizması fiyatları ile ilişkilendirilmiştir. Bu sayede on yıllık süresini tamamlayarak lisanslı üretim faaliyetine geçecek üretim tesislerinin, YEK Destekleme Mekanizmasına dahil olarak veya YEKA yarışmaları sonucunda üretim lisansı alarak lisanslı üretim faaliyeti gerçekleştiren diğer tesislerle uyumlu şekilde gelir elde etmesi sağlanmış olacaktır. Ayrıca YEK Destekleme fiyatları, işletme ve kaynak giderleri dikkate alınarak tesis tipine göre belirlendiği için madde ile ödenecek katkı bedelinin YEK Destekleme Mekanizması ile ilişkilendirilmesi sonucunda bu bedel tesis tipine göre farklılaştırılmış olacaktır. Bununla birlikte lisanssız elektrik üretim tesislerinin lisanslı elektrik üretim faaliyetine geçişi için lisans alma bedeli koşulu eklenerek Devlet bütçesine ilave gelir sağlanacaktır.

MADDE 9- Binalarda yaşam standardı ve hizmet kalitesinin, endüstriyel işletmelerde ise üretim kalitesi ve miktarının düşüşüne yol açmadan enerji tüketiminin azaltılması şeklinde tanımlanan enerji verimliliği kapsamında yürütülen çalışmalar, dışa bağımlığın azaltılmasında, enerji maliyetlerinin ekonomi üzerindeki yükünün hafifletilmesinde ve çevrenin korunmasında önemli katkılar sağlamaktadır. Enerji arz güvenliğinin güçlendirilmesi ve net sıfır emisyon hedefine ulaşılması perspektifi çerçevesinde, enerji verimliliğini karar alma süreçlerinin tamamında dikkate alınan bir politika bileşeni haline getirmek önem taşımaktadır.

“En ucuz enerji, tasarruf edilen enerji” anlayışıyla enerji tasarruf potansiyelinin ekonomiye kazandırılması, verimsiz ekipmanların verimliliği ile değiştirilmesi, enerji verimliliği bilinç seviyesinin ve teknolojik gelişim seviyesinin yükseltilmesi ve enerji verimliliği uygulamalarının artırılması amacıyla imalat sanayi, bina, hizmet ve tarım sektörlerinin enerji verimliliği yatırımları verimlilik artırıcı proje (VAP) destek programı ile imalat sanayi sektörünün enerji yoğunluğunu azaltan enerji verimliliği yatırımları ise gönüllü anlaşma destek programıyla desteklenmektedir.

Madde ile, enerji verimliliği desteklerinden faydalanmak isteyenler için sektörel kısıtlamanın kaldırılması, emisyon ve spesifik enerji tüketimini azaltma kriteri de tanımlanarak hem enerji verimliliği proje desteklerine hem de enerji ve/veya karbon yoğunluğunu veya spesifik enerji tüketimini azaltan tüzel veya gerçek kişilere verilen desteğe başvuru imkânı getirilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 10- VAP destek programının başladığı 2009 yılından bugüne kadar 272 imalat sanayi tesisinin 532 projesine 130 milyon TL destek sağlanmıştır. Yatırımların ekonomik ömrünün ortalama 15 yıl olduğu göz önüne alındığında destekler sayesinde kümülatif 787 bin TEP enerji tasarrufu sağlanmıştır. Diğer bir ifadeyle, 1 milyar m³ doğalgaz ithalatı önlenmiştir.

Mevcut durumda 819 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile verimlilik artırıcı projelere bir buçuk milyon TL'ye kadar, gönüllü anlaşma desteklerine ise bir milyon TL'ye kadar destek sağlanmaktadır, bununla birlikte söz konusu teşvik rakamları piyasa koşulları nedeniyle düşük kalmıştır. Bunun sonucu olarak destek programlarına olan ilgide azalma olmuş ve bu durum enerji tasarruf potansiyeli yüksek yatırımların uygulanması noktasında engel teşkil etmeye başlamıştır. Verimlilik artırıcı proje tanımı içerisinde yer alan enerji tasarruf potansiyeli yüksek kojenerasyon yatırımları, prosese yönelik iyileştirme, tasarım, otomasyon ve yenilikçi projeler maliyetlerinin yüksekliği nedeniyle beşmilyon TL proje bedeli üst limiti kriterini karşılayamadığı için destek programı kapsamında değerlendirilememektedir.

Madde ile destek bedelleri mevcut koşullara göre güncellenmiş ve beşmilyon TL'lik proje bedeli kaldırılarak yardımcı tesislerdeki ekipmanların yanı sıra proses ve tesis bazlı projeler de kapsama alınarak tasarruf potansiyeli yüksek, teknolojik, yenilikçi ve dijitalleşmeye katkı sağlayan yatırımların da destekten yararlanması amaçlanmaktadır. Enerji tasarruf potansiyelinin ülke ekonomisine kazandırılması noktasında yatırımları teşvik etmek adına 2024-2028 döneminde enerji verimliliği yatırımlarına verilecek 500 milyon TL desteğe karşılık toplamda 392.000 TEP enerji tasarrufu ile 14 milyar TL parasal tasarruf sağlanması öngörülmektedir.

MADDE 11- Ülkemizin büyük ölçüde deprem kuşağı üzerinde yer aldığı göz önünde bulundurulduğunda, günlük yaşamın vazgeçilmez bir parçası olan elektrik enerjisinin kullanıcılara kesintisiz bir şekilde ulaştırılmasını teminen olağanüstü hal kararı veya genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde geçici süreli bağlantı talepleri için mevcut elektrik dağıtım şebekesinin yeterli olması durumunda, elektrik enerjisi talepleri ile ilgili yapı kullanma izni ve mevzuatta istenen diğer bilgi ve belgelerin aranmaması amaçlanmaktadır.

Deprem, sel gibi felaketlerin ardından en önemli hususun binası yıkılan veya binası kullanılamayacak duruma gelen kişilerin yeni kullanım yerlerine elektrik enerjisi temini olduğu bilinmektedir. Ancak bahse konu felaketlerden sonra ilgili idareler de hizmet veremez duruma gelebilmektedir. Söz konusu madde ile; bu tür felaketlerin ardından enerjinin hemen temin edilmesi, mevzuat kapsamında istenen bilgi ve belgelerin geçici süre ile istenmemesi ancak daha sonra söz konusu yükümlülüklerin tamamlanması amaçlanmaktadır.

MADDE 12- Enerji nakil hatlarına ilişkin irtifak alanı hesabında mevzuatta yer almayan manyetik alan ve elektriksel alan gibi etkenler nazara alınarak mevzuata göre belirlenmesi gereken bedelin çok üzerinde bedel/tazminat hesaplanmaktadır. Bu madde ile, ilgili mevzuatında belirlenen teknik kriterlerin uygulanması suretiyle irtifak alanının hesaplanmasında yeknesaklık sağlanması, elektriksel veya manyetik alan gibi başkaca etkiler eklenmek suretiyle fahiş kamulaştırma bedellerinin belirlenmesinin önüne geçilmesi ve kamu kaynaklarının tasarrufu ile yapılacak yatırım miktarlarının artırılması amaçlanmaktadır.

MADDE 13- Madde ile 6446 sayılı Kanun kapsamında bağlantı kapasitesi hakkı tanınmış olan ve üretim lisansı, önlisans ya da lisans başvurusu bulunan tüzel kişilerden girdi ve yatırım maliyetlerinde pandemi ve savaşa bağlı oluşan öngörülemeyen artışlar, ekonomik ve teknik zorluklar veya tedarik süreçleri nedeniyle yatırımları gerçekleştiremeyecek olanlara, talep etmeleri halinde Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumuna başvurarak ilgili sözleşmeleri, lisansları, önlisansları veya önlisans/lisans başvurularını iptal etme hakkı verilmesi amaçlanmaktadır. Böylece kurulamayacak tesislere tanınmış olan bağlantı kapasitesi

serbest bırakılmış olacaktır. Bu sayede ortaya çıkan kapasite, daha kısa sürede kurulabilecek yeni yatırımlara tahsis edilebilecek olup daha etkin ve hızlı bir şekilde üretime dönüşmesi sağlanacaktır.

MADDE 14- Nükleer madde taşıyıcısının nükleer alanda üçüncü taraf sorumluluğunu üstlenmek istediği durumlara yönelik 29/7/1960 tarihli Nükleer Enerji Sahasında Hukuki Mesuliyete Dair Sözleşmenin 4 üncü maddesinin (e) bendi "*Bir Âkit Taraf millî mevzuatına uygun olarak koyacağı şartlarla ve 10 uncu maddenin (a) fıkrası ile talebedilen şartların yerine getirilmesi halinde nakliyecisi, kendi talebi, adı geçen Âkit Tarafın ülkesinde kurulan nükleer tesisi işletenin muvafakati ve salâhiyetli resmî makamın kararıyla, işletenin yerine, işbu sözleşme gereğince, mesul kılınabileceğini temin edebilir.*" hükmünü amirdir. Bu hüküm ülkemiz gibi bir nükleer sorumluluk rejimi olan Almanya, Finlandiya, İsveç, Belçika, Slovakya gibi ülkelerin bu alana ilişkin kanun seviyesindeki düzenlemelerinde; taşıyıcının istemi, nükleer tesis işletenin uygun görmesi ve ilgili kamu kurumunun onaylaması hâlinde taşıyıcının işleten olarak sorumlu tutulabileceği şeklinde açıkça yer almıştır. Madde ile nükleer madde taşıyan kişinin talebi, nükleer tesis işletenin muvafakati ve Nükleer Düzenleme Kurumunun onay yönündeki kararıyla taşıyıcının sorumlu olabileceğine ilişkin bir hüküm ihdas edilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE 15- Yürürlük maddesidir.

MADDE 16- Yürütme maddesidir.

MADEN KANUNU İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 4/6/1985 tarihli ve 3213 sayılı Maden Kanununun 24 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının altıncı cümlesinde yer alan “, diğer grup maden işletme ruhsat sahalarında beş yıl” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 2- 3213 sayılı Kanunun 47 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “madenler için” ibaresinden sonra gelmek üzere “UMREK Koduna göre rapor hazırlama şartı aranmaksızın MTA tarafından hazırlanan raporlar ile” ibaresi eklenmiştir.

MADDE 3- 3213 sayılı Kanunun geçici 40 ıncı maddesinde yer alan “, diğer grup maden işletme ruhsat sahalarında beş yıl” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.

MADDE 4- 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun 6 ncı maddesinin başlığında yer alan “Denizde” ibaresi “Su Alanlarında” şeklinde, altıncı fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve altıncı fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“İçme-kullanma suyu temin edilen rezervuarlar ve sulak alanlar ile bu Kanun kapsamında kalan kıyı ve sahil şeritleri hariç olmak üzere denizler, baraj gölleri, suni göller ve tabii göllerin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca yenilenebilir enerji kaynak alanı olarak ilan edilen alanlarında imar planı yapılmaksızın yenilenebilir enerji üretim santralleri kurulabilir.”

“İçme-kullanma suyu temin edilen rezervuarlar ve sulak alanlar ile bu Kanun kapsamında kalan kıyı ve sahil şeritleri hariç olmak üzere baraj gölleri, suni göller ve tabii göllerde imar planı yapılmaksızın 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununa göre hidrolik kaynaklara dayalı önlisans veya üretim lisansı sahibi tüzel kişiler tarafından yenilenebilir enerji kaynağına dayalı birden çok kaynaklı üretim tesisi kurulabilir. Ayrıca söz konusu alanlarda Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne veya sulama birliklerine ait tarımsal sulama amaçlı tesislerin elektrik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü veya Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünün izniyle sulama birlikleri tarafından yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı lisanssız elektrik üretim tesisi kurulabilir.”

MADDE 5- 18/4/2001 tarihli ve 4646 sayılı Doğal Gaz Piyasası Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde yer alan “ticareti” ibaresinden sonra gelmek üzere “, sıvılaştırılması” ibaresi, (36) numaralı bendinde yer alan “ihracat” ibaresinden sonra gelmek üzere “, sıvılaştırılması” ibaresi ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“45) Doğal gazın sıvılaştırılması: Yurt içinde üretilen ve/veya ithal edilen doğal gazın yurt dışına ihraç edilmesi ya da yurt içinde yeniden satışı amacıyla sıvılaştırılmasını,”

MADDE 6- 4646 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin dördüncü fıkrasının (d) bendinin (1) numaralı alt bendinin birinci paragrafına aşağıdaki cümle, (2) numaralı alt bendinin ikinci

paragrafına aşağıdaki cümleler eklenmiş, fıkranın (f) bendinin (2) numaralı alt bendinde yer alan “ülkeye” ibaresi “ülkelere” şeklinde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bent eklenmiştir.

“Yüzen LNG tesislerinin işletilmesi ve yer değişikliği kapsamında Bakanlık görüşü alınarak sağlanacak istisnalar Kurul tarafından bu madde uyarınca yayımlanan usul ve esaslarda düzenlenir.”

“Mevcut depolama tesisleri, mevcut tesislerdeki kapasite artışları veya yeni yapılacak tesisler, kullanım oranları ve/veya rekabet koşulları dikkate alınarak bu Kanunun sisteme erişime ilişkin hükümlerinden Bakanlık görüşü alınarak Kurul Kararı ile belirli süre muaf tutulabilirler. Depolama şirketleri verecekleri hizmetlere ilişkin birim bedelleri ve tesis kapasitelerini yayımlamak zorundadır.”

“1) Doğal gazın sıvılaştırılması: Yurt içinde üretilen ve/veya ithal edilen doğal gazın sıvılaştırılarak yurt dışına ihraç edilmesi ya da yurt içinde yeniden satışı amacıyla kurulacak sıvılaştırma tesislerini işletecek tüzel kişilerin Kuruldan lisans almaları zorunludur. Doğal gaz sıvılaştırma lisansı başvurusunda bulunan tüzel kişilerin teknik ve ekonomik güce sahip olmaları ve yönetmeliklerde belirtilen diğer şartları taşımaları gerekir. Sıvılaştırma tesislerinde yürütülen faaliyetler depolama faaliyeti olarak sayılmaz. Sıvılaştırma tesisi işletmecileri faaliyet gösterdikleri tesislerin ilgili standartlara ve teknik kriterlere göre yapılması ve işletilmesinden sorumludur. Sıvılaştırma tesislerinde yürütülecek faaliyetlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlık görüşü alınarak Kurul tarafından belirlenir.”

MADDE 7- 10/5/2005 tarihli ve 5346 sayılı Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Elektrik Enerjisi Üretimi Amaçlı Kullanımına İlişkin Kanunun 4 üncü maddesinin ikinci fıkrasının ikinci ve üçüncü cümlesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Yarışmaya ilişkin usul ve esaslar ilgili yarışma şartnamesinde Bakanlık tarafından belirlenir.”

“Yarışma sonucunda oluşan fiyat ve/veya bedel, yarışma şartnamesinde belirlenecek süre boyunca YEK Destekleme Mekanizması kapsamında değerlendirilir.”

MADDE 8- 5346 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“On yıllık süresini bitiren lisanssız üretim faaliyeti kapsamındaki tesisler için tesis sahibi tarafından talep edilmesi ve lisans alma bedeli ile lisans süresi boyunca elektrik piyasasında oluşan saatlik piyasa takas fiyatının, bu Kanunun 6 ncı maddesi kapsamında tesis tipi bazında uygulanan güncel YEK Destekleme Mekanizması fiyatından fazla olması halinde aradaki fiyat farkının YEK Destekleme Mekanizmasına katkı bedeli olarak ödenmesi koşullarıyla lisanslı üretim faaliyetine geçilebilir. Bu kapsamdaki başvurular için uygulanacak lisans alma bedeli, lisans süresi ve lisanslı üretim faaliyetine geçilmesine ilişkin diğer hususlar EPDK tarafından ayrıca belirlenir. Lisanssız üretime devam edecek üretim tesislerinde üretilecek ihtiyaç fazlası elektrik enerjisi için, elektrik piyasasında oluşan piyasa takas fiyatını geçmemek üzere uygulanacak fiyat ve uygulamaya ilişkin usul ve esaslar Cumhurbaşkanı tarafından belirlenir.”

MADDE 9- 18/4/2007 tarihli ve 5627 sayılı Enerji Verimliliği Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve fıkraya aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“b) Başvuru sahibi: Enerji verimliliği desteklerinden faydalanmak isteyen gerçek veya tüzel kişileri,”

“ü) Spesifik enerji tüketimi: Birim ürün ve/veya alan veya benzeri başına tüketilen enerji miktarını,”

“v) Karbon yoğunluğu: Birim ürün ve/veya alan veya benzeri başına salınan karbondioksit emisyonu miktarını,”

MADDE 10- 5627 sayılı Kanunun 8 inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Enerji verimliliği projelerinin desteklenmesi, enerji ve/veya karbon yoğunluğunun veya spesifik enerji tüketiminin azaltılması ile ilgili uygulamalar aşağıdaki usul ve esaslara göre yürütülür.

a) Başvuru sahibi tarafından enerji verimliliğini artırmak amacıyla hazırlanan projeler, Bakanlık tarafından on beş milyon Türk lirasını geçmemek kaydıyla bedellerinin en fazla yüzde otuzu oranında desteklenir. Bu kapsamdaki destekler hibe veya faiz desteği şeklinde verilir. Destek bedeli her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılır.

b) Enerji ve/veya karbon yoğunluğunu veya spesifik enerji tüketimini Bakanlığın belirlediği kriterler çerçevesinde azaltan başvuru sahiplerine, ödenek imkânları göz önüne alınmak ve on milyon Türk lirasını geçmemek kaydıyla, kriterlerde belirlenen yıla ait enerji giderinin en fazla yüzde otuzu oranında destek ödemesi yapılır. Destek bedeli her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Kanunun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında, takvim yılı başından geçerli olmak üzere artırılır.

c) Enerji verimliliği projelerinin ve enerji ve/veya karbon yoğunluğunu veya spesifik enerji tüketimini azaltan başvuru sahiplerinin desteklenmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlık tarafından yürürlüğe konulacak yönetmelikle düzenlenir.

ç) Bakanlık tarafından verilen enerji verimliliği desteklerine ilişkin iş ve işlemlerinde, bu Kanun ve ilgili mevzuat ile belirlenen hükümlere aykırı davranılması, yükümlülüklerin yerine getirilmemesi, 213 sayılı Kanunun 359 uncu maddesinde belirtilen şekilde sahte veya muhteviyatı itibarıyla yanıltıcı belge düzenlenmesi veya kullanılması, yanlış ve yanıltıcı bilgi verilmesi veya herhangi bir usulsüzlük tespit edilmesi halinde başvuru ve/veya proje sahiplerine ödenen desteklerin, ödeme tarihinden itibaren 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre belirlenen oranda hesaplanacak faiz ile birlikte bir ay içinde ödenmesi, Bakanlıkça başvuru ve/veya proje sahiplerine yapılacak tebligatla istenir. Bu süre içinde ödenmeyen alacaklar 6183 sayılı Kanun hükümlerine göre takip ve tahsil edilmek üzere Bakanlıkça başvuru ve/veya proje sahiplerinin bağlı olduğu vergi dairesine bildirilir.

d) Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, enerji verimliliğinin artırılması ile yeni ve yenilenebilir enerji kaynaklarından yararlanılmasına yönelik araştırma ve geliştirme projelerini öncelikle destekler; bu projelerin yönlendirilmesinde ve değerlendirilmesinde Bakanlığın görüşünü alır.”

MADDE 11- 14/3/2013 tarihli ve 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanununun 9 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“(16) Olağanüstü hâl kararı alınan veya genel hayata etkili afet bölgesi olarak kabul edilen yerlerde, elektrik hizmetlerinin kesintisiz olarak karşılanabilmesi için geçici süreli elektrik enerjisi talepleri Kurul kararı ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde karşılanabilir.”

MADDE 12- 6446 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinin dördüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve sonraki fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(5) Elektrik dağıtım tesisleri ve/veya nakil hatlarına ilişkin irtifak alanı, en düşük yaklaşım mesafesi, iletkenin salınım mesafesi ve direkler arası uzaklık dikkate alınarak ilgili mevzuatına göre belirlenir.”

MADDE 13- 6446 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Lisans ve önlisanslara ilişkin sonlandırma hakkı

GEÇİCİ MADDE 32- (1) Bu Kanun ve 5346 sayılı Kanun kapsamında yapılan yenilenebilir enerji kaynak alanları yarışmaları sonucunda imzalanan sözleşmeler nedeniyle hak kazanılmış olanlar hariç olmak üzere, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce bu Kanun kapsamında mevcut olan üretim lisanslarını, önlisanslarını, lisans başvurularını sonlandırmak ya da kurulu güç düşümü suretiyle tadil etmek isteyen tüzel kişilerin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içerisinde Kuruma başvurmaları hâlinde lisansları, önlisansları, lisans başvuruları sonlandırılarak ya da tadil edilerek Kuruma sunulmuş olan teminatları ilgisine göre kısmen veya tamamen iade edilir.

(2) Bu Kanun ve 5346 sayılı Kanun kapsamında yapılmış yenilenebilir enerji kaynak alanları yarışmaları sonucunda imzalanmış sözleşmelerini iptal etmek isteyen tüzel kişilerin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden iki ay içerisinde Bakanlığa başvurmaları halinde ilgili sözleşmeler ile sözleşmeler kapsamındaki tüm hak ve yükümlülükleri sona erer, üretim lisansları, önlisansları ve önlisans/lisans başvuruları sonlandırılır, Bakanlığa ve Kuruma sunulmuş olan teminatları iade edilir.”

MADDE 14- 5/3/2022 tarihli ve 7381 sayılı Nükleer Düzenleme Kanununun 14 üncü maddesinin yedinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve sonraki fıkra buna göre teselsül ettirilmiştir.

“(8) İşleten, taşıyıcı ile yapacağı yazılı sözleşmeye taşıyıcının talebi ve işletenin muvafakatinin bulunduğu dair konulacak açık hükümlerle nükleer maddelerin taşınmasına ilişkin sigorta yaptırma veya teminat gösterme yükümlülüğünü Kurumun onaylaması şartıyla taşıyıcıya devredebilir. Yükümlülüğü devralan taşıyıcı, bu Kanun kapsamında işleten olarak sorumludur.”

MADDE 15- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 16- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.